

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-ASPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár helyben: Előfizetési ár vidékre:
 Egész évre... 12.- kor. Egész évre... 18.- kor.
 Félévre... 6.- kor. Félévre... 9.- kor.
 Egyes szám ára 4 fillér. Egyes szám ára 6 fillér.

Felelős szerkesztő:
SIMON ISTVÁN.
 Lapkiadó:
HOROVITZ ZSIGMOND.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Darabos-utca 7. szám alatt.
 : : Telefon 412. szám. : :

Kossuth-parti labancok

(A függetlenségi eszme árutól.)

Debrecen, február 27.

Nyíltan az ország színe előtt letette a Kossuth-párt a fegyvert a munkapárti kormány lábaihoz. Kegyelembre adta meg magát a parlament legnagyobb ellenzéki pártja, csak azért, hogy utjába álljon a demokratikus választói jog megalkotásának s hogy meg ne bukjon ez a kormány, mert Aponyi Albert szavaival élve, nem lehet tudni, hogy mi jön utána, az új kormány csak a jelenlegi többségből alakulhat s még rosszabb lenne a mostaninál.

A leszerelésnek ez az indoklása mindenesetre meglepő, mert hozzá hasonló még nem fordult elő különben szomorúan változatos parlamenti életünkben. Hogy egy ellenzéki párt legyen szerelmes egy kormányba, amely a köztudat szerint lehetetlen veszélyeztetéseket, terrornak, etetésnek-ítványnak, hivatali preszációnak, azaz az alkotmányos élet megszerenszedetebb tüneteinek köszönheti életét, ez a legnagyobb politikai perverzitás, csufos arcucsapása az ellenzéki szó mindenkori értelmének.

Aponyi mai beszédéből az érzett ki, hogy félti a kormányt, mert ő maga fél az utódjától. Értjük Aponyi álláspontját. Ő Khuenrel és Tiszával és a kaszinóbeli igrókkal az ál-

talános, egyenlő és titkos választói jog létrejöttérek megakadályozására szövetkezett s mint-hogy a mai kor az ő tudomása szerint is megérett a demokratikus fejlődésre, a jelenlegi kormány utján pedig a mostani aulikus, reakcionárius és népellenes irányzatjal szemben csak egy demokratikus alapokon álló kormány jöhet, teljesen jogosnak tartjuk Khuen és Aponyi szerretezését és jogosnak tartjuk a rettegést is az új irányzattól, amely csak liberális, demokratikus és így a jelenleg hatalmon levő osztályuralomnak csak ellensége lehet.

Igy válik napról-napra tisztábbá a politikai helyzet és így tudódik ki, mindig jobban, hogy hol rejteneznek azok a rugók, amelyek a Kossuth-párt leszerelését előmozdították. Aponyi és a leszerelő Kossuth-párt minden tagja kénytelen bevallani, hogy ez a silány percentre való megegyezés semmit sem biztosította a nemzeti jogok birtokállományának egészét — mert értéknélküli meghatározásoknak nem lehet garanciáit erejük tulajdonított. Számos intézkedéssel azonban a Kossuth-párt mindig az 1888. XVIII. törvény-cikk sértetlen fentartását tartván a béke első feltételének s most ezt az első feltételt hagyta cserben egy kétes értékű házhatározat ígéréteért. No de helyette kiszajátította a választói jog «hirdetését»; sőt a medve bőrére már békét is kötött a kormánynyal. Ez az eljárás mindenestre jellemző és teljes megnyugvással töltheti

el azokat, akik a harcot továbbra is a legteljesebb kitarással akarják folytatni.

A Kossuth-párt tagjai most teljes erejüket annak behizonyítására fordítják, hogy ők nem hagyják cserben küzdő társaikat. Altitásaik igazolására a leglehetősebb szalmaszálakba kapaszkodnak, sőt nem riadnak vissza attól a vádtól sem, hogy nem ők hagyják cserben a függetlenségi pártot, hanem a függetlenségi párt akarta kijátszani őket, mikor szövetkeztek a szocialistákkal, tárgyalni kezdtek Berzeviczy Alberttel és fejezték a provizorikus megoldás eshetőségeit.

Ezek a neveléses állítások méltóak a leszerelő Kossuth-párthoz.

Nincs az országban politikus, aki nem tudná, hogy a függetlenségi párt már a harc megkezdése előtt kijelentette, hogy mindenkinek szövetségét szívesen látja, aki vele együtt akar küzdeni az általános egyenlő és titkos választói jog megalkotásáért.

A függetlenségi párt fegyverbarátságot, ameyről a Kossuth-párt is tudott, de amely ellen ezért nem volt kifogása, mert szerinte a küzdelem első sorban a véderőreform ellen folyt.

A Berzeviczy-féle tárgyalásokra vonatkozólag köztudomású dolog, hogy azokban Justfi Gyula, a függetlenségi párt elnöke részt sem vett, mert Székely igazságügyminiszter visszautasítá-

ETELKA.

Írta: György Sándor.

Régesrégén történt. Alig emlékszem vissza. Talán el se tudnám mondani, le se tudom írni részletesen, csak innen-onnan kiragadva egy-egy részét, ami jobban összeroncalt lelkemet, ami mélyebb sebet ejtett rajta... Ma már csak a romjai élnek a lelkemben.

Ősz volt. Lelketrázó ősz; ami bekiált a gyönyörbe, ecetet vegyít az édesbe. A virágok le voltak tépve, a fálevelek szétszórva; — mint ha egy felbőszített vak ember járt volna himes vázák, vékony lombikok között.

Es ez a kép megrázta az agyamat, elhomályosította a szememet. Ifju voltam. Bódog voltam. És bekiáltott az ősz a boidogságomba: «Andók az élet minden örömei!» Szedj illarózsákat, míg tart a szép nyár!...»

A szél fojtó illatot csapott az orromba; olyan az az illat, mmit a haltokló lehelete. A halkló természet lehelete volt!

Hivogatott a perzselő nyári napsugár: nem mentem. Csalogattak a holdas és holdtalan forró levegőjű éjszakák: nem mentem. Forró kezecskék remegtek meg a kezemben: eleresztettem őket. Nagy hamvas szemek lázas pilantásai tapadtak ifju izmos testemhez: — elszaladtam tőlük; elpirultam! S utánam kongott az óra: «hatalmasát dolgoznak sok megbánta már;..... tak... tak... az idő eljár!»

Es én belerohantam az őszbe s most kezdtém szeretni. Szeretni kezdtem egy leánykát, egy egyszerű virágot, aki nem cimomázta magát és mégis csinos. Aki nem festi magát és mégis üdél! És sokszor sétáltunk együtt az uton, apró, zsindeleges házak között. Sokszor, mindennap elmondtam neki, hogy szeretem, hogy csak őt szeretem és a szívem hangosan, ütemben dögögt, hogy igaz, csak őt szeretem.

Etelka rám hajtotta fejcséjét és szeretett. Egyszer váratlanul jött hozzánk. Az arca fel volt duíva. A szemei vörösek voltak a sírástól. Az egész teste remegett. Hamarabb jött, mint máskor. Még csak délutáni három óra volt; ilyenkor még nem szoktunk sétálni. Megiepett a váratlan megjelenésével.

— Eljössz-e az erdőbe velem?
 — Mikor? — kérdeztem csodálkozva.
 — Most; ne kérdezz semmit, ne szólj semmit, csak jöjj velem.

Megfogta a kezemet és vonszolt az erdő felé. Huzott, ahogy gyöngye karjaitól kitelelt. A szél, amely fojtó illatot hozott, lekapta kalapját a nyakába, a haját szétkuszálta s mintha ingerelni akarta, egy-egy tincset az arcomba vágott. És Etelka milderre rá se hederített, — csak vonszolt. És én mentem. Éreztem, hogy valami nagy játék van készülöben.

Valami rettenetes esemény lehet, ami most üzi. A szemeiben könyecseppek ringatóztak, rángatózó ajkai közül ki-kivillant a kékes fehér fogsora, amint fel-felszisszent.

Az erdő alá értünk. A repkény indája megmagaasztott. Az őszi hideg sár átfreccsent a cipőnkön.

— Hova viszel? — kérdeztem megunva e különös néma játékot.

— Már tovább nem, csak eddig.

— Valami bajod van Etelka, szójj, mit akarsz most?

— Semmit, azaz várj csak, elmondok mindent... csak pihenjek....

— Nem értelek, aggódok érted Etelka — szóltam szomorúan.

Görösesen kapaszkodott a karomba. Mintha zokogott volna? Vagy csak köhögött? Vagy csak a hideg borzongott végig izzadt testén? Nem tudom. De mégis mintha összerázkódott volna?

— Igazán mondd, hogy aggódol értem?

— Kétkeddel bennem Etelka?

— En hiszek neked, bizok benned, szeretlek, nagyon szeretlek... és te?

— Megtudnék halni érted — kiáltottam s össze-vissza csókoltam az arcát, a szemét, a száját.

Etelka vidámabb lelt s még jobban beém kapaszkodott, mint eddig.

— Akkor hát tudj meg mindent az éjjel...

Ijedten léptem hátra, remegve néztem a lányka szeme közé, féltékenyen iestem arcának minden árnyalatát. Tudtam, hogy Etelkának sok udvarlója van még kivülem; gazdagabbak, csinosabbak, tehetősebbek, simábbak, mint én s

Üzlet átalakítás miatt

az összes raktáron levő árukból (20 százalék árengedményben) m. t. vevőink részesülnek, jelen kedvező alkalom márczius hó 5-éig marad érvényben Csipkeáruház Sas-utca 4. szám.

sán okulva, első sorban azt követelte, hogy Berzeviczy tárgyalásaihoz előzetesen szereze meg a kormány hozzájárulását, mert komoly tárgyalásokról csak úgy lehet szó, ha a tárgyalás alapelveihez a kormány a tárgyalások megkezdése előtt hozzájárul.

Ami pedig a provizóriumot illeti, Kossuth maga je'entette ki, hogy a provizórium felvetése az ő eszméje volt. Helyes. Amint mi Justh Gyulát ismerjük, ő a kisajátítást ezen a téren is megengedi, mert előtte sokkal szentebb a cél, mint azon való lovaglás, hogy ugyan ki is vette fel az eszmét. Mi csak utalunk a függetlenségi párt elnökének szabadkai beszédére, amelyben a provizórium eszméje először szerepelt s az összes politikai körök általános tetszését vívta ki. Miért nem volt akkor kifogása a Kossuth-pártnak a provizórium ellen? Miért nem fájt neki akkor a választójogi priusz és miért nem látta akkor bűnnek a provizorikus megoldást? — Egyszerűen azért, mert akkor még ragaszkodott elveihez, azóta pedig sutba dobta őket.

Nagyon könnyű ezek után annak a kérdésnek az eldöntése is, hogy melyik párt hagyta cserben a másikat. A függetlenségi pártok szövetkeztek a véderőreform ellen. Dész egy alkalommal, amikor már folytak a béketárgyalások, a Ház nyílt ütésén kijelentette, hogy a kormánynak mindkét függetlenségi párttal meg kell egyeznie, ha békét akar. Mi történt azonban most? A Kossuth-párt fegyvertársa hátamögött megköttette öt percentre a saját békéjét, biztosította a saját mandátumait, fegyvertársának pedig azt mondja: Te pedig most küzdj, egyedül a saját céljaidért, mi a saját céljainkat már e'értük a te segédlemeddel.

Ez a politikai morálnak olyan arculapása, amelyenre szintén csak az a párt képes, amely ellenfele s akire komolyan soha sem haragudott, mert mandátumainak háromnegyedét neki köszönhette.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

Návay Lajos elnök féltizenegy órakor nyitja meg az ülést.

A jegyzőkönyv hitelesítése után az elnök bejelenti, hogy többen napirend előtti felszólalásra kértek s kaptak engedelmet.

Justh Gyula személyes megismerés címén kér szót, hogy Apponyi és Dész tegnapi beszédére néhány megjegyzést tegyen. Appoly olyan színben tűntette fel a függetlenségi pártot, — mintha a nemzeti jótól idegen, sőt ezzel ellentételes elemekkel szövetkezett volna. (Ugy van! Ugy van! obbfelől. Nagy zaj és ellentmondások a szélsőbaloldalon.)

Bakonyi Samu: Könnjű ráfogni valakire! Ez a legridegebb önző kasztszellem! Ez a kizárás elmélete! (Halljuk! Halljuk! a jobboldalról.)

Hock János: Nem lehet ezt a kérdést en canaille kezelni!

Justh Gyula: ... hogy mi nemzeti jogoktól idegen, sőt azzal ellentétes elemekkel közös programot alapítottunk volna meg. Nagyon csodálja ezt a gyanúsítást, mert nem szolgáltattak arra okot, hogy ilyen gyanút vágjon a fejük-höz. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.) — Mi igenis együtt dolgozunk olyan pártokkal és olyan egyénekké, akik az általános, egyenlő, titkoss zavazati jogot óhajtják, és akiktől egészen távol áll az, hogy a nemzeti jogoktól idegenek — sőt azzal ellentétesek legyenek. Mi ebben a kérdésben együtt dolgozunk mindaddig, míg célunkat, a demokratikus választói jogot, az általános, egyenlő szavazati jogot ki nem küzdöttük. (Helyeslés a szélsőbalon.)

Dész Zoltán tegnap tévedésbe esett és nem egészen hűen adta elő azt a megegyezést, a mely ketünk között létre jött. Természetes, — hogy ő vele kellett megegyeznem, mert abban az időben Dész volt a Kossuth-párt látható feje. De téved Dész, mert célunk egyedül az volt, hogy folytatjuk a küzdelmet mindaddig, míg a véderőreform a napirendről le nem kerül (Igaz, Ugy van! a szélsőbaloldalon.) A kormány megbuktatása nem volt cél. S tévesen mondja, hogy

mikor eBrzeviczyvel tárgyalunk, a feltétel egyikéről, t. i. a kormány megbuktatásáról letetünk.

Dész Zoltán: A másikról!

Justh Gyula: Ez egyszerűen nem áll, mert Berzeviczyhez első kérdésem az volt, van-e a mi iszteremöktől megbízása a tárgyalásra? — Erre ő azt mondta, nincs; erre kijelenttem, hogy ily körülmények közt tárgyalásba nem is bocsátkozhatom, mert nem akarom magamat kitenni annak, hogy a miniszterelnök ur azután úgy járjon el, mint ahogy már több ízben eljár velünk szemben. hogy a bécsi és budapesti zócsövei útján kijelentse, hogy mi kerestük a békés megoldást, azonban ő ezt ke'eken visszautasította. (Ellentmondások a jobboldalon.)

Felkiáltások a szélsőbaloldalon: — Ez így volt!

Hock János: A szénior urat is dezavualták!

Justh Gyula: Berzeviczynek kijelenttem, hogy a mi pártunk követi Irányi Dániel volt nagynevű elődünk és vezérünk példáját és mi sohase küzdünk személyekért és személyek ellen, hanem küzdünk elvekért, elvek ellen. (Zajos tetszés és taps a szélsőbaloldalon.) Ezzel azután a mi tárgyalásaink félbeszakadtak.

Dész Zoltán a fejével tagadólag int.

Justh Gyula: Hiába rázza a fejét, ez így áll. Nincs joga szavaim igazságát kétségbevonni. (Élénk hegyelés a szélsőbaloldalon. Derűt-Éség a jobboldalon.)

Nekem ugyan, azt hiszem, felesleges bizonyítékokkal előállanom (Ugy van! a szélsőbaloldalon.) de azért bizonyítékaim is vannak. A vitarendező-bizottság, mely közös szerv volt a két párt között, januárban összejött egy banketten. Ott egy felkészítőben körvonaloztam, — hogy mi volt és mi ma a mi közös célunk. És közös célul akkor is azt jelenttem ki, hogy mi küzdünk ugyanazokkal az eszközökkel, amelyekkel eddig küzdöttünk, mindaddig, míg a véderőjavaslat le nem kerül a napirendről. (Felkiáltások a szélsőbaloldalon: Ehhez Szentiványi is hozzájárult!)

Erre Szentiványi Árpád esállott és pártja nevében kijelentette, hogy teljes mértékben hozzájárul azokhoz, amiket én mondtam. Sőt De-

Igy ijedten vártam a vallomást. — Az éjjel megkérték a kezem.

— Hányan?

— Csak egy...

Mintha egy kissé megszdültem volna. Valami úgy belenyúlott a szívembe... A fejünk felett éppen egy vércse csapott le; megfogott egy kis barázdabillegelőt és széttépte. Ugy éreztem, mintha az én szívemet tépte volna szét. Nem is egy, hanem száz vércse kezdett karmolni. Feljajduítam.

— És te mit feleltél?

— Én... én... semmit.

— És a szüleid?

— Reám bízták a határozatot.

Kinos szünet. Hallani lehetett a szívem dobogását. Ó rám figyelt. Folytonosan figyelt. Le nem vette rólam a szemét.

— És... most... mi a szándékok?

— Várom a feleletedet.

— Az enyémet?

— Igen...

— Miért?

— Miért... azt kérdezed, hogy miért, hát miért hívtalak ide ki... hát miért mondtam el mindent... mi?

Nem feleltem semmit. Eteika kis kötényébe temette az arcát és zokogott.

Velem forgott a világ. A szeggyen pirja futott végig arcomon: — éreztem, hogy aljas, gyáva vagyok. Azt kellene mondanom: látom, szeretsz, hogy szived, lelked az enyém, én érvészlek, elfogiak venni... hiszen ezt akarod te is, ezért hívtál ki ide! De nem tudtam szólni semmit. Fülemben csendültek a szüeim szavai: — «ő nem hozzád való, te még a pályád előtt vagy... a sors még elődbe viszi, akit neked szánt... hagyj fel Eteikával...» Nem mertem ennek az ártatlan lénynek a szeme közé nézni. Az ártatlan szüzi szerelem egészen megszegyenyített az én érdekhajászó gondolataimmal szemben. Azt kellett volna mondanom: — nem vagyok hozzád méltó, nem érdemlem meg egy könnyedet sem... köpj szemközt, rugdoss össze!... Nem jött egy

hang sem az ajkamra. Nem tudtam egy szót sem szólni.

— Nincs egy szavad se? Visszautasítasz! Jó jó... ó... Isten veled, szolt zokogva és táromlyogva lépdéit előre, majd meggyorsította lépéit, a patakocskán túl szaladni kezdett.

Vissza se nézett. Pedig vártam, hogy visszanezessen. Biztosra vettem, hogy vissza fog nézni. Nem nézett...

A lábom gyökeret vert. Pedig szaladni akartam. Utána akartam futni. Kiáltani akartam. A nevét akartam kiáltani. Nem tudtam! Eteika már eltűnt...

A zokogását még hallottam. A patak, az erdő, a kövek mind zokogtak! Két kis cipőnyomban lassan szivárgott a sárga, agyagos lé... Lehajoltam és megcsókoltam a lábnyomomat.

Letörtem egy husángot a bükkfáról és arra támaszkodtam. A fejem, a telkem, a testem mind mind nehéz volt.

Egy béka vonszolta elő a bokor aiól félig megdermedt testét. Megállott előttem és kíváncsian nézett a szemembe. Mintha vádolt volna. mintha belátott volna a telkembe s örült volna a fájdalomnak. Felemeitem a husángot és szétütöttem vele a fejét!

Hangosat sikoltott s lábai remegni kezdtek. Remegésükben is mintha fenyegettek volna. Reitenetes önvád kezdett marcangolni. Hát bántott engem ez a nyomorult állat? Utamat állotta talán?... Nem!... Még egyet mozdult, a fejét még egyszer felém fordította, aztán kimult.

Ugy indultam hazafelé, mint egy gyilkos; mint aki ártatlant ölt meg. Vissza fordultam, vissza néztem. Jó messzire voltam már, de még mindig láttam a hullát, még mindig hallottam az utolsó sikoltását.

Összereztem, amint egy havasi szajkó hangos rikácsolással útrebent egy másik fára. Eteika jutott az eszembe. Vajjon nem zuztam-e szét az ő lelkét is? Lesz-e elég ereje beletörödni a sorsába? El ted-e felejtetni egyhamar?

Esti hat óra volt, amikor haza érkeztem. Ilyenkor szoktunk ketten sétálni Eteikával. Csak úgy szokásból elmentem az akácok alá és vártam. Vártam, mint eddig minden nap. Hátha jön ma is? Hátha nem is tudja, hogy én miért nem válaszoltam a kérdéseire? Persze hogy nem tudja! Honnan is tudná egy ilyen bakfis! Különben is hángszor elmondta éppen itt a hársak és akácok alatt, hogy ő nélküem élni nem tudna!

Ilyen és ehhez hasonló kérdésekkéi és feleletekkel bíztattam magamat hét óráig. Nem jött. Percről-percre türelme'enebb lettem.

— Eh, mit várom már, nincs nekünk semmi közünk egymáshoz ezután — gondoltam magamban és hazafelé indultam. A feie utnál visszafordultam.

— Még egyszer, utoljára elmegyek a kapujok előtt, hadd lássa, hogy nem szakad meg a szívem azért, mert nem jött ki az akácok alá sétálni!

Dacosan, felemelt fejéi érkeztem a házuk elé. A kapujok előtt a kapu sarkánál megálltam. Hallgatóztam. Lépések zaja hallatszott, vidám nevetés csendült fel a kapun belül. A lépések mind közelebből hallatszottak. Nyomban rá megjelentek Eteika és egy férfi. Gyorsan kilépett: az utca közepére és szótlanul megemeitem a kezem.

— Jó estét Bandi — szolt Eteika — tartson velünk egy kis sétára az akácok alá, nagyon kíváncsi arra a helyre a völégényem.

Az utolsó szót gunyosan hangsulyozta, úgy, hogy összereztem. A vér a fejembe rohant, majdnem beleszdültem feimdulásomba. Rettentesen bántott az Eteika gyors vigasztalódása. Én azt gondoltam és azt vártam, hogy ő majd könyörögve kérni fog engem, hogy ne dobjam el magamtól, hogy szeressem őt...

— Kiszánd, köszönöm... bocsánat a kaszínóba kell sietnem... sürgős... ászóigája — hebegtem zavaromban s mint egy kiveret macska, félve, alattomosan indultam az uton lefelé.

sy is irt egy levelet, amelyben kifejezte, hogy igenis ő föltétlenül küzdeni kíván és felszólítja barátait, hogy a küzdelemben tartsanak ki tovább is. Ez a eBrzeviczy-féle tárgyalások után két hónappal történt. A szövetség tehát fennállott még január közepén is.

Eitner Zsigmond: A vitarendező bizottság ma is fennáll. Most is ülésezett a minap.

Justh Gyula: Azt mondja Déry, hogy mi a február 18-án hozott határozatunkat nem közzétették előbb velük. Bocsnátot kérek, erre nem mertünk vállalkozni, mert azt tapasztaltuk, hogy a Kossuth-párt vezérei tanácskoznak füvel-fával, Tiszával, Andrássyval, csak mivelünk nem tanácskoznak. (Ugy van! Ugy van! a szélsőbaloldalon. Zaj és derűtség jobb felől.) Hát hogy mertük volna mi akkor a mi határozatai javaslatunkat olyan férfiak elibe terjeszteni, akik, úgy látszik, principiumot kötöttek ki maguknak, hogy ők úgy az állás szavazati jogban, mint a véderő kérdésében nem veünk, a függetlenségi és 48-as párttal tárgyalnak, hanem tárgyalnak — munkapárttal és a pártonkívüli 67-esekkel, szóval 67-ekkel az egész vonalon. (Zaj.)

Még csak egy kijelentést kíván tenni. A miniszterelnök tegnapi elfszólásában az ülés végén azt a felhívást intézte általában mindenkihez hogy aki pedig a választójog kérdésében több garanciát kíván, álljon azokkal elő. Erre a válasza csak ez lehet: a mi álláspontunk, a mi kibontakozási tervünk, a mi garanciáink benne vannak a párt február 18-án hozott határozatában, abból mi sem el nem vehetünk, sem ahhoz hozzá nem adhatunk egy jottát sem. (Élénk helyeslés éljenzés és taps a szélsőbaloldalon.)

Déry Zoltán: Személyes kérdésben válaszol Justh-nak. Hangsúlyozza, hogy Justh Gyula teljes jóhiszeműséggel jár ugyan el, de talán nem emlékszik hűen az eseményekre. Lehet, hogy Justh nem folytatta Berzeviczyvel tárgyalásokat — de a pártja igen. Felolvassa a «Magyarország» egy cikkét, amelyben a Justh-párt is akarja a békét, engedmények és a választójog alapján. Az volt az álláspontunk akkor, az ma is (Helyeslés a szélsőbaloldalon.) Akkor no hányjuk a szemünkre, hogy az eredeti alapról eltértünk!

Justh Gyula: Én nem!

Déry Zoltán: Én tisztelt barátom jóhiszeműségét soha nem vontam kétségbe. Elismeri jóhiszeműségét Justh Gyulának, de ugyanazon a jögon állja, hogy ő is jól emlékszik a megállapodásokra. (Helyeslés a Kossuth-párton.)

Holló Lajos személyes kérdésben kijelenti, hogy mikor ő és Batthiány Berzeviczy-nél megjelentek, épp úgy, mint Justh, ők is kijelentették, hogy vele, mint meghatalmazás nélküli egyénnel nem tárgyalnak. Az elnök felfogásával szemben ők is, mint minden párttag, a küzdelemben teljes hűséggei viselhetnek. A «Magyarország» említett sorai egy pártközi függetlenség vezérei értekezletből erednek, mely az általános választójogra nézve megegyezett. Az értekezleten akkor Kossuth is résztvett. Csodálatos, hogy most azt mondják, hogy egy tenger választja el a két pártot. Ami már most a békés hajlandóságot illeti, mindig az volt a párt álláspontja, hogy követeléseit honorálásával békét lehet kötni, még a véderő terén is.

Kun Béla s mások: De nem leszereléssel!

Holló Lajos: Vegyük le a napirendről a véderőt, alkossák meg a választójogot s kész a béke. (Élénk helyeslés a Justh-párton.) Személyi politikát igazán nem akarnak csinálni és szilárdan állnak azon az állásponton, amelyet a küzdelem elején elfoglaltak, sajnálatl nélkülözik most Déryék támogatását, de azt hiszik, következetlenséget az ő szerükre lobbantani nem lehet. (Élénk helyeslés és taps a Justh-párton.)

Napirend előtt Vertán Endre szólalt fel és Kossuthék eljárását bírálta. Beszéde elején a Kossuth-párt tüntetőleg kivonult a tereméből, amit a Justh-párt gunyos éljenzéssel kísért. Vertán azt fejtegette, hogy Apponyi nem ítélt el azokat a fegyvereket, amelyeket ő jogosnak ítélt.

Az elnök ezután 10 perc szünetet rendelt el. Szünet után Vertán Endre folytatta beszédét és a Kossuth-pártot bírálta.

A patronázs egyesület ünnepnapja

Irta: Csiky Lajos.

Városunk ez ifjú jótékonyági egyesülete f. hó 25-én, közelebb múlt vasárnapon vasárnapos és pedig igen szép ünnepnapot ült, ekkor tartván évir endes közgyűlést, melyen tisztviselőitől számon vette a múlt 1911., vagyis az egyesület második évének munkáiról s jeien állásáról egybeállított jelentéseiket. A városháza nagytanácstermében folyt le a gyűlés, amelyen a megjelensében váratlanul közbejött körülmény folytán megakadályozott Kulin Imre egyesületi elnök helyett Kazinczy Gábor tiszteletbeli tag elnökölt; lejtött a gyűlésre a Patronázs-Egyesületek Országos Szövetségének képviselőjében Budapestről dr. Horváth Dániel szövetségi titkár is.

Atulirt egyesületi titkár évi jelentése igen kedvező adatokat tárt elő. A tagok létszáma ezidőszereint épen 400, szemben a múlt évi 373-mal s ha tekintetbe vesszük, hogy az elmúlt év folyamán elhalálozás, elköltözés folytán, vagy más okból 34-en szűntek meg az egyesület tagjai lenni, kijő, hogy ez évre 60 új tagja elentkezett annak.

A múlt év folyamán s ez évben a gyűlés napjái 93 pártfogoltja volt az egyesületnek, kiknek legnagyobb részét helyben és vidéken mestereknek, gyárakban, kereskedésekben vagy tisztességes családoknál cselédek gyanánt helyezte el, avagy közülők a kisebbeket szüleiknél, vagy nevelőszülőknél gondozza, kiküldött pártfogók által folyton szemmel tartva valamennyi pártfogoltat s jelentéseket kérve és kapva felőlük. De nemcsak erkölcsi, hanem anyagi pártfogásban is részesíteti őket, közülők 22-öt részlegesen, 6-ot teljesen támogat, mint a zépiskolai tanulót könyvekkel, tanszerekkel látva el. Referált a titkár az egyesület által fenntartott vasárnapi iskola s a mese-délutánok szép munkájáról s az egyesület minden egyéb, széleskörű tevékenységéről. Rendkívül emelő hatással volt a gyűlés tagjaira a szövetségi titkár ur azon kijelentése, hogy egyesületünk a maga működésével, szellemével semmiben sem áll utána a művelt nyugat hasonló irányu intézményeinek.

Megelegetéssel vette tudomású a gyűlés a pénztárnok, Somossy László ur, azon jelentését, hogy az egyesület a múlt évben több mint 900 koronát költött pártfogoltjai, különböző címek alá sorolt segélyezésére; s a pénztárvizsgáló bizottság azon értesítését, hogy az egyesület pénzei, három takarékpénztári könyvön, a lehető legnagyobb rendben és lelkiismeretességgel kezeltetnek.

Gáthy Bálint kir. ügyész és Rostás István rendőrfőkapitány urak, egyesületi tagok, a patronázs-üggyel kapcsolatos, ennek életébe mélyen bevágó indítványokat terjesztettek elő, melyeket majd később a nyilvánosság elé fognak terjeszteni; a szövetségi titkár, dr. Horváth ur pedig több hasznos, megszívlelendő tanácsot látta el egyesületünket.

Délután nagy öröm és tisztesség érte a mese-délután növendékeit azzal, hogy Kulin Imre törvényszéki és egyesületi elnök, Kazinczy Gábor nyug. ít. t-bíró, Gáthy Bálint kir. ügyész, dr. Horváth Dániel szövetségi titkár urak, e sorok irójával együtt megjelentek órájukon, végig nézték s hallgatták a köztük folyó munkát s az elnök ur a mese-délutánok vezetője, özv. Bészler Imréné urnő előtt igen megeeg szavakkal adott az összes megjelent urak nevében legnagyobb megelegetésüknek kifejezést.

A telekspekuláció ellen

A jog- és pénzügyi bizottság ülése.

Debrecen város legközelebbi közgyűlésén élénk visszhangot fog kelteni bizonyára az a fölfogás, amely tegnap délután a jog- és pénzügyi bizottság ülésén kifejezésre jutott. A telekspekulációról van szó, amely ma markáiban tartja Debrecen városát.

A jog- és pénzügyi bizottság úgy találta, hogy a telekspekulációnak csak úgy lehet gátat vetni, ha a szabályozási terv végrehajtását bizonyos tekintetben fel kell függeszteni. Ezzel bizonyos rendszert is teremt a város a szabályozással, mert ha kijelöli Debrecennek egy részét, hogy ott a szabályozást végrehajtja — úgy lehet remény arra, hogy a tervből lesz valami! De az, hogy összevisszátolja a város a különböző telkeket és házakat, amelyeket nem használt fel rendelkezése céljaira, úgy még elműlik ötven év is, amíg Debrecen külső képét megváltoztathatja. Különben is folytonos telek vásárlások nagyon kimerítették a város anyagi erejét. Most már mértéket kell tartani, mert így ez az állapot fenn nem tartható. A bizottság foglalkozott még a Piac-utca 83—85. számú telken lát a Vörösmarty-utca-ra vivő mellékutca kiépítésével, Hosszas vita után a bizottság azt a javaslatot teszi, hogy a város 70 ezer koronával járul az utcanyitásra szükséges telek megszerzéséhez, de kiveti az értékelkedési illetéket az érdekl telektulajdonosokra.

Az ülésről részletes tudósításunk a következő:

Az ülésen Vargha Elemér elnökölt. Jelen voltak: Magoss György, Szilágyi Imre, Jánosi Zoltán, Jeney Géza, Kenézy Gyula, ifj. Schwartz Vilmos, Zádor Lajos, Sz. Szabó László, Rickl Antal, dr. Freund Jenő, Tóth István, Csanak József, Kardos László, Acél Géza, Márk Endre, Kernhoifer József, Révi Nándor, Tüdös Kálmán.

Botos András, Kozma Imre, Vasas István, Dusa József, és Horváth Károly nyug. rendőrök, Hatvani István nyug. hajdu, özv. Bészler Károly, özv. Bészler Gyula, özv. Bészler József, özv. Torma Sándorné, és Heggyi Károlyné azt kérelmezték, hogy nyugdíjilegényeiket, illetőleg özvegyi segélyüket az új fizetésekhez mérten állapítsák meg.

A bizottság javasolja a kérelmek felterjesztését, öBtos András kivételével.

Nagy István élelmezési vállalkozó, a rendőrség foglyainak szállítója azért folyamodott, — hogy egység árait a drágaságra való tekintettel emelje fel a város.

A bizottság az egységárok 5 fillérrel való emelését javasolja.

Ezután a tárgysorozaton szereplő házvétel ügyek tárgyalására tért át a bizottság.

Jánosi Zoltán szólalt fel először a kérdéshez. Szerinte a telekspekuláció véget vetésnek ideje elérkezett. Minden spekuláció a város börtöne meggy. A telek vételeket nem győzheti a város pénzzel. Ha minden teleket megakarna venni, úgy 50 millió is kevés lesz. A spekuláció karmaiból csak úgy szabadulhat a város, ha a szabályozási terv végrehajtását egy időre beszüntetik.

Márk Endre csatlakozik Jánosi Zoltán indítványához. Maga is úgy tartja, hogy a telekspekulációnak véget kell vetni, mert már rémes állapotok uralkodnak e téren. A város szabályozási tervét elő kell készíteni s a módosítást — amellyel a végrehajtást eszközölné a város a miniszterium is jóváhagyja. A miniszterium jóindulatáról legutóbbi Budapesten léte alkalmával szerzett meggyőződést.

Zádor Lajos szerint gátat kell vetni a folytonos házvétételeknek. Mindenki azzal áll elő, — hogy vegye meg a város a házáat. Böics meg gondolással először a belvárost kell szabályozni. Meg kell állapítani, hogy a város mely részén kíván szabályozni. Azt ajánlja, hogy vegyék le a napirendről a telekvételeket.

Acél Géza kijelentette, hogy Jánosi Zoltán nem emlékszik arra az időre, amidőn a közgyűlés folyton sürgette a szabályozási terv elkészítését. Ez 15-20 év előtt volt. Most, hogy a terv meg van, azt felfüggeszteni veszedelmes dolog. A végrehajtás módosításáról lehet beszélni. Ami azt illeti, hogy a napirenden levő ügyeket le kell venni, nem helyesli, mert a há-

velyes-utca 11. számú házat azért is meg kell venni, mert így a kollégium építkezését kellőképpen elősegíti. Elismeri, hogy a szabályozási terven javításokat kell eszközölni.

Jánosi Zoltán félreértett szavait magyarázza meg. Először is a hüvelyesutcai ház megvételét kívánja. Azt, hogy a szabályozási terv revízió alá vétessék, nem helyesli. Az a baj, hogy a szabályozási terv közkezen forog s ez alapot nyújt a spekulációnak. A terv felfüggesztését úgy érti, hogy a belvárosban, ha szükség van utcanyitásra, szélesítésre, akkor végre kell hajtani a szabályozást, de ne minden rendszer nélkül.

Magoss György a kertések szabályozásáról szól. Nem helyesli a szabályozásnak itt való felfüggesztését, mert ha később lát hozzá a város, akkor igen drága lesz a szabályozás. Azt kell kimondani, hogy a város belterületéhez tartozó kertések szabályozása végrehajtandó s a kertések telektulajdonosai a költségek hozzájárulására kötelezettek. Szabályrendeletet kell erről készíteni. Mereven a szabályozási terv felfüggesztését kimondani nem szabad.

Jánosi Zoltán úgy formálja meg javaslatát, hogy a jog- és pénzügyi bizottság javasolja, — hogy a legszükségesebb utcanyitások, szabályozások kivételével a szabályozási terv végrehajtását függessze el a közgyűlés.

A bizottság ezután elfogadta Jánosi indítványát s kimondta egyben, hogy a Hüvelyes-utca 11. számú ház megvételét javasolja.

Nagy Jánosné Erzsébet-utca 34. számú házáért megvételét a bizottság nem javasolja, de az építkezés megengedését kívánatosnak tartja.

Tihanyi József Miklós-utcai telkének ügyét visszaadták a tanácsnak.

Lovász János és társai ezelejt néhány héttel ezelejt folyamodtak a városhoz, hogy a Piac-utca 83—85. számú telkükön nyisson utcát a Vörösmarty-utca felé. A közgyűlés akkor kimondta, hogy az utcanyitáshoz nem járul hozzá, mert a kérvényezők nem akarták a költségeket viselni. A tanács tárgyalásokat folytatott Lovász János és társaival s most újabb beadványt intéztek a közgyűlés felé. A Vörösmarty-utca kinyitáshoz szükséges ház megvételére. E szerinti házat 110 ezer koronáért meg lehet venni. A szomszédos telektulajdonosok hozzájárulásának bizonyos összeggel a ház megvételéhez. És pedig Németh András, Lovász János, Blattner Gyula, Blattner József, Ungár Jenő és Wiener Adolf összesen 22 ezer 500 koronát adnának ha a város a házat megvinné és az utcát kinyitná.

Jánosi Zoltán nem látja ugyancsak szükségesnek a közérdekből az utcanyitást, de a Piac-utca forgalmának növevése szempontjából hozzájárulna. Azonban az ügyet nem látja előkészítve s ezért kéri azt visszaadni a tanácsnak.

Márk Endre úgy látja, hogy hogyha érdekeltek a vételező 60 százalékát megadnák, hozzájárulna az utcanyitáshoz. Vagyis fizessenek 60 ezer koronát — a város ad hozzá 40 ezer koronát.

Magoss György nem tartja célravezetőnek az újabb tárgyalást. Szerinte csak az értékelkedési szabályzatot kell alkalmazni s ez által több folya be, mint amennyi a ház vételére.

Jánosi Zoltán indítványozza, hogy adják vissza a tanácsnak azzal, hogy számsítsák ki, ami folya be a bérteremtésből.

Márk Endre fentartja előbbi proposícióját, melyhez Révi Nándor is hozzájárult.

Magoss György ismételt felszólalásában kijelentette, hogy a város adja meg a 40 ezer koronát, de az értékelkedési ítéleteket rója ki. Ha nem folya be a 60 ezer korona, úgy a külömbözetet a kérvényezők fizetik.

A bizottság ily értelemben tett javaslatot.

Az érmelléki vasút építésére a közgyűlés megszavazott 150 ezer koronát. A vasúttársaság 200 ezer korona hozzájárulást kért s most a még hiányzó 50 ezer korona megszavazását kéri.

Poroszlav László pártolja a kérelmet. Kijelentette, hogy biztos tudomása van arról, hogy a vasút kiépítését még ez évben eszközölni fogják.

Jánosi Zoltán megszavazza az 50 ezer koronát, de kívánja, hogy a Debrecen és a Szilágyság közti vonalon a forgalom lebonyolítása Debrecen javára biztosíttassék.

Zádor Lajos szintén megadja a kért ösz-szeget.

Többek felszólalása után a bizottság a kérelem teljesítését javasolta.

Az ülés ezzel véget ért.

Kiss József önmagáról

— «Agota kisasszony» —

Kiss József tegnapelőtt Aradon volt, fölolvasta néhány gyönyörű, új költeményét a Magántisztviselők estjén. Az ősz kölőnek rendkívül megeg ünnepeletésben volt része, Arad intelligenciája tüntető szeretettel, lelkesen vette őt körül.

Kiss József aradi tartózkodása alatt nagyon érdekes dolgokat mesélt el, nagyon kedves epizódokat mondott el az életéből.

— Az első siker? A «Simon Judit» szerezte meg nekem a hírnevet. 1876-ban jelent meg és egy csapásra meghódította a közönséget, egész Magyarországot, sőt a külföldre is elvitte a nevemet. Utána jelent meg a «Mese a varrógépről», a «Jehova», az «Agota kisasszony». Ebben az időjában írtam «Egy sir» című költeményemet is.

Az Agota kisasszony motívumát még Borosjenőn szereztem. Ott egy özvegyasszonynál laktam, akinek egy gyönyörű szép leánya volt. A leány, Stanci, már nyolc éve menyasszonya volt egy kereskedősegédnek, s a házasságot csak a szegénységük akadályozta. Az öreg asszony folyton perlekedett. Körülbelül tíz év után egyszer valami hivatalos dolgom akadt Aradon. — Egyik kirakatban nagyon megtetszett egy nyakendő. Bementem az üzletbe, csodálkozva ismertem meg, hogy a tulajdonos, a borosjenői kereskedősegéd. Stanci örökös vőlegénye.

— Beszélgetni kezdtünk és Erdélyi elbeszélte, hogy Stancit néhány évvel ezelőt feleségül vette, azután Aradon üzletet nyitott és most itt élnek — Stanciból, a szép leányból gyönyörű asszony lett. Elbeszélgettünk a régi emlékekről és beszélgetés közben megkérdeztem, hogy a mama mit csinál? «Itt lakik nálunk» — felelte — s azzal bevezetett a szomszéd szobába. Egy öreg vak asszony ült ott karosszékekben, már magával tehejetlen. Csak a hangomról ismert meg.

Irtózatosan megrázott ez a látvány, rendkívül mély benyomást tett rám. Egyenesen a vasúthoz mentem tőlük és azalatt a három óra alatt, míg a vonat Aradról Temesvárra ért, — megírtam az «Agota kisasszony»-t. A motívumokat ugyszólván készen kaptam. Az öregasszony volt az, aki folyton perlekedett és később megvakult. A leánya volt az örökös menyasszony. Mire Temesvárra értem készen volt a költemény.

— A közelmúltban egy magyar poétát a III. osztályú vaskoronarenddel tüntettek ki. Minő elismerésben részesült...

— Hagyjuk ezt el... — felelte a nagy költő mosolyogva. — Panaszkodni nem akarok, a mi elmúlt — arról ne beszéljünk. En híres poéta lettem az AÉkadémia és a hivatalos körök ellenére. E Dolgoztam, nem számítva a hivatalos elismerésre és dolgozom most is.

SZÍNHÁZ.

Ma este A) bérletben:

RABLÓLOVAG.

Heli műsor:

Szerda: «Rabló lovag», színmű, A) bérlet. Csütörtök: «Leányvásár», operett. Ujdon-ság. Bérletstímet.

Péntek: «Leányvásár», operett. Bérletstímet. Szombat: «Leányvásár», operett. Bérletstímet.

Vasárnap délután: «Calkós», népszínmű. — Művészeket helydrakléi.

Vasárnap este: «Leányvásár», operett. Kis bérlet.

Előadásra kiűzettek: «Himni daáni», vig-ják «Szerelm gyermeke», színmű Ujdon-ság «Katalin», operett.

Rablólovag. Ma este kerül színre Biró Lajos szenzációs ujdonsága, a Rablólovag, mely hatásokban gazdag és szép jeleneteivel a közönsége, magával ragadja olyannyira, hogy a tet-szésnyilvánítás nem egy helyen nyíltzsin tapsban tör elő. A Rablólovag kétségtelenül épen olyan sikert aratott, mint a szerzőnek Sárga lilom című színműve, mely a múlt évadnak volt sláger-darabja. A Rablólovag valószínűleg sokáig fog műsoron maradni, eddigi előadásával is mindig telt házat vonzott s a mai előadás iránt is nagy az érdeklődés.

Leányvásár. Holnap lesz az idei színház évad legnagyobb kassza-darabjának, a Leányvásár operettnek a bemutató előadása, melyre valóságos lázza készül hetek óta a debreczeni színházulat. A szenzációs ujdonság többszörös kiosztásban kerül színre, minden szerep két, sőt három szereplővel van betöltve. A műsor tekintetében is rekordot ért el a Leányvásár, mert nem volt rá eddig eset, hogy a debreczeni színházban tízszer tüztek volna ki folytatási-igasan egy darabot. A közönség érdeklődése is rendkívül nagy, a színházi pénztár valóságga ostrom alatt áll. Az igazgatóság figyelmezteti a vidéki közönséget, hogy jegyeikről dejekorán gondoskodjanak, mert előreláthatólag az esti pénztárnyitásra nem számíthatnak. A Leányvásár csütörtökön, pénteken és szombaton bérletstímetben kerül színre, vasárnap kisértetben. Jegyeiket a színházi pénztár előre árusít.

A megtámadott körjegyző.

Egy érdekes királlysértési pör.

Még ez év január 26-iki számunkban megemlékeztünk arról a pörörről, melyet két rendbeli királlysértés miatt indított a debreczeni király ügyészség a máramarosmegyei Majdánka község körjegyzője, Sürü József ellen.

A kemény nyakú és hozzáférhetetlen jellemű körjegyző, aki már husz év óta szolgál közmeg-elégedésre járásában, néhány kétes existenciájú és rovott multu ember valóságos összeesküvést szőtt, hogy a derék körjegyzőt megszorítsák, sőt, ha lehet, hivatali állásától is megfoszassák.

Sürü József ugyanis ezen az exponált nevezetességű vidéken nemcsak a felelősségtéjes közigazgatási teendőket végzi, hanem a máramarosmegyei királyi ügyészség és az ökörmezői főszolgabíró megbízásából igen sok kényes bünygyben is — mint a község első jegyzője — végez igen nagy lelkiismeretességgel és szorgu-sággal bünyvádi nyomozatot.

Ez a szigorúság és lelkiismeretesség azután nem tetszett ennek a pár rovott multu embernek és felbéreltek egy 18 éves, Jakobovics Dávid nevű csavargót, akinek nevében két rendbeli királlysértés miatt bünyvádi fejelentést adtak be Sürü József ellen a máramarosmegyei királyi ügyészségnek, azt adva elő benne, hogy Sürü József két évvel ezelőt két ruthén paraszt előt sértő és gyalázó kifejezést használt a király, helyesebben a cár személyére vonatkozólag. A panasz folytán a legszélesebb körben megindult a bünyvádi nyomozás. Az ügyészség és a szolgabíró, csendőrség és előjáróság váilvetve kutatta, hogy mi igaz a panaszolt sértő és gyalázó kifejezését illetőleg.

Mindössze annyit lehetett megállapítani, — hogy egy időközben meghalt Holuzsák Fedor neva ruthén egyszer ott járt a körjegyzőnél és valami hivatalos iratot sürgeett náia, arra hivatkozva, hogy sürgősen kell neki az irat, mert ő már a cárt is szolgálta. Erre felelte volna Sürü József, hogy ő nem ad semmit a cárra, mert a cár neki nem parancsol. Ezt az ártatlan kijelentést fújták fei azután Sürü ellenségei olyan formában, mintha a király személyét sértette volna meg.

Sőt Adler Abraham, Lahvarics Adolf, Guttenprán Alter és Jakobovics Jakab személyében olyan tanukra is akadtak, akik azt bizonyították, hogy Sürü csakugyan megsértette a királyt. — Csak hogy az volt a baj, hogy mindegyik tanu más időt, más helyet és más személyt jeölt meg, hogy hol, mikor és kik előt történt a sértés és abban is lényeges eltérés volt közöttük.

hogy a sértés muszka cárra, vagy koronás királyra vonatkozott-e?

Tegnap tárgyalta a debreczeni kir. törvényszék az ügyet Hoffmann József táblabíró elnöklése alatt. Előadó Nagy Kálmán törvényszéki bíró volt, szavazó bírónak pedig Tattay Ferencz volt berendelve. A közvédat dr. Magoss Kálmán királyi ügyész képviselte, a tévölvevő vádlott képviselőjében pedig dr. Kardos Samu debreczeni ügyvéd jelent meg.

Dr. Kardos Samu gyűnyörű beszédben fejtegette a vádlottnak ártatlanságát. Beigazolta, hogy a terhelt tanuk rovott multu emberek, sőt az egyik koronatanu nemcsak uzsoráért, de hamis tanuskodás miatt is el volt ítélve. Eltérés van abban a fontos kérdésben is, hogy mikor, hol, kik előtt és minő kifejezéssel illette volna a vádlott a király személyét. Rámutatott arra is, hogy az egész pört alacsony bosszuvágy sugalmazta és kérte a bíróságot, hogy szüntesse meg az eljárást és mentse meg Sürü Józsefet ügyei és ellenségei további üldöztetésétől.

A törvényszék beható tanácskozás után az egész határozatát meghozta, kimondván azt, hogy miután a vádlott terhére rótt királysértés senki és semmi által nem tájálta bizonyíthatóknak, őt a vád és következményei alól felemti.

A vádlott képviselője megnyugodott az ítéletben, ellenben a királyi ügyész felfojamodással állt. Így tehát a királyi tábla fog végleg dönteni ebben az érdekes királysértési perben.

Titokzatos büntett Grácban.

Egy debreczeni fiu rejtélyes szerencsétlensége.

Már február 25-iki számunkban megírtuk, hogy Békési István Kar-utca 4. szám alatt lakó kultúrómester táviratot kapott Grácból, melyben a 16. számú közös huszárezred parancsnoksága értesítette, hogy fia, Békési Gyula meghalt.

A lesújtott szülők még aznap este elutaztak Grácba, s mikor odaértek, a legnagyobb megdöbbenéssel értesültek arról, hogy fiuk nem természetes halállal lehelt ki lelkét, hanem büntény áldozata lett.

Békési Gyula ugyanis — ki a cs. és kir. 16. számú huszárezredben szolgált, mint puskaműves — csütörtökön, február 22-én este két bajtársával elment a kaszárnnyából egy kicsit szórakozni. Egy korcsmába mentek teázni. Kedélyesen beszélgetve töltötték az estét és a legjobb egyetértésben távoztak a korcsmából. Egy darabig sétálgattak még. Eközben valami miatti vita támadt közöttük és a három jóbarát hevesen összeszóvalkozott. Hogy ezután mi történt, azt nem mály fedi.

Békési két barátja ugyanis hazament a kaszárnnyába, ő azonban eltűnt. Nyomozást indítottak és eközben értesült az ezredparancsnokság, hogy a Murából egy borzasztóan összevert fejtű katoná holttestét fogták ki. A szerencsétlen Békési Gyula volt. A gráci katonai hatóság széleskörű vizsgálatot indított meg, hogy Békési Gyula gyilkosságnak, avagy véletlen szerencsétlenségnek esett-e áldozatú?

Valószínű, hogy barátai a heves összeszóvalkozás után rátámadtak, összeverték a fejét, s mikor élettelenül elterült a földön, félve a következményektől, meg hogy a gyanút magukról elhárítsák, bevetették a holttestet a Murába.

Vasárnap délután temették el a szerencsétlen debreczeni fiut fényes katonai pompával az idegen földbe. Mélyen megrendített, bánatos szülői pedig szomorúan visszatértek Debreczenbe, otthaggyva a messze idegenben jobb sorsra érdemes, daliás fiukat, kinek az sem adatott meg a rideg sorstól, hogy az édes magyar földben álmódhassa örök álmát.

Hirtelen halál a Kigyó-utcán.

A színházi zenész tragédiája.

Tragikus eset történt ma este a Kigyó-utcán. Egy színházi zenész hirtelen összeesett, óriási vérhányás fogta el és mielőtt az orvos megérkezett volna, hirtelen meghalt.

Pesiczky József kladnoi (csehországi) születésű, 39 éves, román kath. zenész, ki a debreceni városi színház zenekarában volt alkalmazva, ma este 7 óra után elindult hazuról, hogy a színházba menjen. Már a Kossuth-utca sarkára ért, mikor hirtelen rosszul lett fogta el. Visszafordult és hazafelé indult. Eí is jutott a Kigyó-utca 51. számú házig. Itt azonban összeesett és vérhányás fogta el. Óriási néptömeg gyűlt össze és telefonáltak a mentőknek és dr. Vargha Emili tiszti főorvosnak. Mielőtt azonban megérkeztek volna, a szerencsétlen zenész ott az utcán, negyed nyolc órákor kilehette lelkét.

A megérkezett mentőknek már nem akadt más dolguk, minthogy kiszálítsák holttestét a közkörház hullaházába.

Dr. Vargha Emil tiszti főorvos megállapította, hogy Pesiczky József már régóta súlyos tüdővészben szenvedett és a hirtelen felépített heves vérhányás okozta halálát.

A derék, tehetséges zenész iránt városzerte nagy a részvét.

UJDONSÁGOK

TILOS A FORINT.

A pénzügyminiszter teratában nyggyeztetve Debrecen város hatóságát arra, hogy nem-soklára életbelép az a törvény, amely kétszáz korona pénzbüntetést ró mindazokra, akik még a törvény életbe lépése után is korona helyett forintban beszélnek, számítanak és irnak. A korona-filtér rendszer már több mint egy évtizede, hogy életbe lépett, ami konzervatív népünk azonban érthetetlenül irtózik a korona-rendszerben való számításról és még ma is forintokat és kraj-dárokat ismer.

Igaz, hogy ebben nagy része van annak is, hogy nem vonták ki a forgalomból az egyforintosokat, hogy ezek a koronarendszerbe sehogy sem illő pénzdarabok még ma is használatban vannak.

A kormány most törvényre akar érvényt szerezni a közönség által mellőzött rendszernek. A törvény most szentesítés alatt áll és életbelépését a pénzügyminiszter táviratilag közli a törvényhatóságokkal, amelyek falragaszok útján figyelmeztetik rá a közönséget.

A nagyfontosságú pénzügyi törvény hetedik szakasza így hangzik:

Tilos más, mint a koronaértékben való számítás használata ajánlatokban, számlákban, jegyzékekben, számadásokban, árjegyzékekben, hirdetésekben, és a nyilvánosságnak szánt egyéb közleményekben, továbbá kirakatokban, üzlet-helyiségekben, kiállításokon, vásárokon és hasonló alkalmakkal. Aki a fiallom ellen vét, kihágást követ el, és az illetékes királyi járás-bíróság által 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Remélhető, hogy ezután a közönség a saját érdekében is óvakodni fog a forintokban való számításról, mert minden leirt forint száz forintba — pardon! — kétszáz koronába kerül.

— **Bójtai isztentisztelet.** Az ágost. h'v. ev. templomban szerdán d. u. 3 órákor bójtai isztentisztelet lesz.

— **Kinevezés.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter a helybéli állami fémipari szakiskolához főmüvezetőnek kinevezte Longauer Istvánt.

— **Szabad Iskola.** Ma szerdán, február 28-án dr. Szabó Márton református főgimn. tanár tart előadást a Szabad Iskolában «A fizikai földrajz és a meteorológia főbb kérdéseiről.» Az előadás vázlatja a következő: A fizikai földrajz fogalma; megalapítója (Humboldt Sándor) és főbb művelői (Richthofen, Reclus, Lóczy, Kóvesligethy.) A Föld beiseje, a hőmérsékleti gradiens. Lord Kelvin és Andrews tételei, a permanens gázok. A Föld kérge s ennek alakulásai. Az érdekesítő előadásra, mely este 6 órákor kezdődik s teljesen ingyenes, különösen felhívjuk az érdeklődők becses figyelmét. Az eszperanto tanfolyam X. előadása fél nyolc órákor kezdődik a kollégium épületében.

— **Kármán Mór ünneplése.** A budapesti tudományegyetem központi épületének aulájában ma délelőn meleg ünnepiésben részesítették dr. Kármán Mór egyetemi tanárt abból az alkaiomból, hogy most töltötte be egyetemi tanári működésének negyvenedik évfordulóját. Kármán mai előadására, amely 11—1-ig tartott, összegyűltek volt tanítványai, akik között Marcali Henrik, Négyessy László és Vámbéry Rusztem egy tanárok is helyet foglaltak. Az előadás befejeztével a növendékek összegyűltek a tudományegyetem aulájában, ahol dr. Beke Manó bölcsezetkari dékán üdvözölte a jubiláló tanárt, akit jelenlegi tanítványai is ehalmoztak szeretettel minden jelével.

— **A nagyhatalmak a békeérl.** A hármastente, Franciaország, Anglia és Oroszország diplomáciája gőzerővel dolgozik, hogy békét teremtsen Törökország és Olaszország között. A három kormány megállapodásra jutott egymással, de a közvetítésnek csak akkor lehet sikere, ha Németország és az osztrák-magyar monarchia is csatlakozik a békeltetéshez. A francia külügyminiszterium és Sazonov orosz külügyminiszter most azon fáradozik, hogy megnyerje Olaszország két szövetséges-társának támogatását, a terv pedig az, hogy Törökország vonja vissza csapatait Tripoliszból a Kyrenaikába s egyidejűleg lépjen közvetlen béketárgyalásokba az olasz ormánnyal. A német birodalmi kormány felajánlotta jó szolgálatait abban az irányban, hogy megnyerje a tárgyalásokat a nagyúvasut kiépítése céljából, ami létérdeke Törökországnak. Ha ez a terv hamarosan megvalósul, akkor közvetve elérte vele Németország, hogy a porta nem hajlja végre az olaszok kiutasítására irányuló határozatot, mert ebben az esetben kénytelen volna sok ezer olasz vasutépítő munkást is kitoloncoltatni, hoiot nélkülök nem tudna az építkezésbe fogni.

— **A vasárnapi munkásképző helyi bizottsága** folyó hó 25-én délután sikerült előadást rendezett a fémipari szakiskola disztermében. — Brück Gyula zenedei tanár tartott előadást «a kamarazene fejlődése és alakja» címen, népszerű módon elmagyarázva, mint fejlődött ki a kamarazene és mi annak összeállítás. A nagy tetszést aratott előadást, mintegy ennek összefüggéseképp, egy kvartett követte. A zenekedvelők ismert kiváló 4 játékos: dr. Szemes Zsigmond ut gordonka-játékával adta elő Beethoven Op. 18 C-nell kvartettjét. A kitörő tetszés mutata, mennyire méltányolja a közönség a szereplők nemes fáradozását. Végül a tanítóképző enekara néhány dallal kedveskedett az összegyűlt nagyszámu hallgatóságnak.

— **Csütörtöki felolvasó est.** Hónap, folyó hó 29-én délután öt órákor a rk. főgimnázium disztermében tartandó 6-ik felolvasó-est műsora a következő: 1. a) Schubert—Liszt: «Du bist die Ruh.» b) Sinding: «Frühlings rauschen». Zongorán előadja Hegedüs Alice. 2. A vilámság köréből. Szabad előadás. Tartja Morvay Ferencz. 3. Dalok. Enekl Mandeí Irén, zongorán kíséri Boros Anna. 4. Apró versek. Előadja Császár Kamilla. 5. Csatakepek. Irta s felolvasa mellétei Barna Tibor. 6. Hegedü-szó. Előadja Schuster S. Zongorán kíséri Mártonfalvy György. 7. Mű- és népdalok. Játsza Rácz Károly és fia zenekara. Ezen felolvasó este jegyet kaphatók az Antalfy-féle könyvkereskedésben s este a pénztárnál.

— **Dr. Popper Mór halála után.** A debreceni ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy dr. Popper Mór debreczeni ügyvéd elhaláozása folytán az ügyvédek lajstromából törölte s irodája részére gondnokká dr. Magyar Simon debreczeni ügyvéd rendeltetett ki.

— **A szegényekért.** Rosenfeld Salamon Paula nevére leánya férjhezmenetele alkalmából a rendőrségre küldött 100 koronát oly céliből, hogy az összeget a város szegényei között osszák ki. Az endőrség ez uton nyilvánosságra hozza, hogy a pénzösszeg kiosztása holnap délután 2 órakor a büntügyi osztály régi épületében fog megtörténni.

— **Barabás Béla háza.** Aradról jelentik: — Arad törvényhatósági bizottsága legutóbb kifogásolta, hogy Barabás Béla országgyűlési képviselő Aradon is és Pestmegyében is törvényhatósági bizottsági tag. A város felszólította Barabást, hogy válasszon a két törvényhatóság között. Barabás úgy látszik, a pestmegyeit választotta, mert aradi házáat, melynek adója után mint virilista tagja volt Arad törvényhatóságának, eladta 110.000 koronaért.

— **Menekülés a légióba.** Pécsről jelentik: Egy előkelő származású fiatal ember, Hlexy Sándor tizenkilenc éves korában Afrikába utazott s beállott a franciák idegen-légiójába. Öt évi szolgálat után a minap hazaérkezett Pécsre. Itt meg tudva, hogy a királyi kegyelmi kérvényét visszautasította s mint katonaszökevénynek baja lenne visszautazott Afrikába, hogy újra belépjen az idegen légióba.

— **Gyilkos testvérek.** Resicabányáról jelentik: Sógor János, Paul Szilárd és Paul Florea baromfikereskedők bevásárolni mentek Resicabányára. A vásár után a Magyar király-szálloda mentek. és ott eltöltötték az időt. Mikor szóba került a hazautazás, a két Paul azt kívánta Sógortól, hogy — mivel neki sokkal több haszna volt a bevásárlásból — fizesse ő egymaga az utiköltséget. Sógor János megtagadta a kívánságukat, mire verekedés támadt közöttük. Paul Florea az asztalon heverő evőkészletet úgy összeszurkálta Sógort, hogy az nemsokára kiszívódott. A gyilkosokat letartóztatták.

— **A modern berendezésű «Mátyás Pinczét»** Piac-utca és Kossuth-utca sarkán, március 1-én veszi át Sternád Ferencz jónévű vendéglős, ki a helyiséget «Pilseni sörház» cím alatt vezeti tovább. Kétféle magyar és francia konyha. Pilseni és Müncheni sörök, valamint a legjobb borok vannak a miomani közönség rendelkezésére.

— **Munkás gimnáziumi gazd. előadás.** Ma, szerdán este 8 órakor az Ipartestület dísztermében gazdasági szakelőadást tart Péterfy József gazdasági akadémiai szaktanár a tehenartásról és borjunevelésről. Belépti díj nincs, a fűzet ára 10 fillér.

— **Református tanítók délutáni a Royában.** A református tanítók március hó másodikán délután a Royal szálloda nagytermében soirét rendeznek a következő műsorral: 1. Nyitány. Előadja Magyar Imre és fia zenekara. 2. Szabadelőadás. Tartja dr. Kovács Gábor. 3. Dalok. Magyar Imre és fia zenekara kísérete mellett énekli Juhász János ur. 4. Versek. Irta és felolvassa: Jánosi Zoltán. 5. Zongorázik Papp Gusztávné. 6. Szavaltat. Előadja Szombathy Mariska. 7. Kupalet. Előadja Szilassy Etelka. 8. Magánjelentés. Előadja Kassay Károly. 9. Dalok. Tárogatón előadja Farkas Miklós. Kezdeté délután 5 órakor. Belépti díj 60 fillér. Felülfizetéseket a jótékony cél érdekében köszönettel fogadják.

— **Szerencsétlenül járt ácssegéd.** Ma délután szerencsétlenül járt a megyeháza építésénél Katonai József 35 éves ácssegéd. Egy gerendát feregtak baltával, miközben Katonának véletlenül megcsuszott a baltája és teljes erővel lábába szaladt. Azonnal elborította a vér és elájult. Az elősiető mentők bekötötték sebeit és saját kivánságára Nap-utca 22. sz. alatti lakására szállították, mert, mint mondta, nem akar a kórházban feküdni. Állapota eléggé súlyos.

— **Halad az egyetemi internálás ügye.** Az akadémiai tanács albizottsága ma délelőtt dr. Ferenczy Gyula akad. igazgató elnökségével ülést tartott a kollégium tanácstermében, melyen az egyetemi internálás ügyét készítették el főbb vonásokban és azt a folyó hó 28-án, szerdán délelőtt 9 órakor tartandó tanácsülés elé fogják terjeszteni.

— **Megszökő lakó.** Makai Istvánné Vendég-utca 12. szám alatt lakó asszony panaszt tett egyik lakója ellen, aki 4 korona lakbértartozással megszökött, sőt még 10 korona értékű ingóságát is elulajdonította.

— **«A Hétfő.»** Ilyen címmel új «politikai, társadalmi és közgazdasági» hetilap indul meg Debreczenben. Van is rá nagy szükség! Hiszen már így is tulon-tul meg van terheve az előfizető és hirdető közönség. A Hétfő megindulásához van különben egy kis megjegyzésünk. A lap megjelenését beharangozó plakát ugyanis úgy tünteti fel a Hétfőt, mint Debreczen és az egész Északkelet egyetlen hétfői újságját. Hát ez már rosszakaratu állítás. Debreczennek igenis van hétfői újságja. Itt van a kitünően szerkesztett lapársunk, az «Esti Hírlap», de jeleznék meg hétfői lapok Szatmáron, Miskolcson stb. is. A Hétfő megindítását különben egy cseppet sem találjuk fontos momentumnak Debreczen hírlapírásában. Indult itt már elég ilyen zsánerű lap és mind rövid idő alatt megbukott. Felhívjuk a hirdető közönség figyelmét, hogy semmi nagyhangu, illetéktelen és hazug reklámnak ne ne ugorjon.

— **Halálozások.** Ujabbán elhaltak Debreczenben: Kardos Mária 6 hónapos, Borsos Erzsébet 21 napos, Hajós Viktor 13 hónapos csecsemők.

— **Nemo urnak** cikkeire vonatkozólag az a szerény megjegyzésünk, hogy kár olyan hosszú lére eresztetni azokat, mert azt az időt, míg cikkeiket megírja, sokkal jobban és kellemesebben tölthetné el, ha a Hajnali-Mulató kitünő műsorát megnézné. Ahol — és ez bizonyára nem érdektelen — szerdán és csütörtökön közlik a kívánatra «Kell még gombóc» és az «Agyrajárás» kerülnek bemutatásra. Pénteken teljesen új műsor, melyről holnap bővebben írunk.

— **Nemes szívű adomány a szegényeknek.** Rosenfeld Salamon Paula leánya férjhezmenetele alkalmából a város szegényei közt vallás-különbőség nélküli kiosztás céljából 100 koronát adományozott. Ezen 100 korona február 28-án, azaz szerdán délután 2 órakor fog a városi szegények között a büntügyi osztály régi épületében az ott jelentkező szegények között kiosztatni.

— **A megítámadott mester.** Szikszai Aladár Czegléd-utca 18. szám alatt lakó fodrászmester panaszt tett egyik csodája ellen, akit üzletében hazárd kártyajátékokon ért. A kártyát elkobozta tőle. A feldühödött segéd erre becsületsértő kifejezésekkel illette, sőt kinyitott zsebkéssel is megfenyegette.

— **Eilopoli cégtábla.** Strampf Jonathánné Hajó-utca 6. szám alatti lakosnő panaszt tett a rendőrségen, hogy valaki a ház falára kifüggesztett «Strampf F. férfiszabó» felirású fából való cégtábláját ellopja.

Jogélet a vidéken.

A járásbíró felesége.

A kis vidéki városnak a jogéletére, az ügyvédnek a bíróhoz való furcsa viszonyára szomoruan jellemző ez a kis történet. Ujjfalu Béla nyitrai járásbíró felesége valami divatos fűzőt rendelt a nagyváradai fűzőgyárban. Az asszonyi toalettnak ez a diszkrét kelléke nem felelt meg egész pontosan a rendeltetésnek, a gyárban tehát kijavították és elküldték Nyitraira. A járásbíró azonban visszaküldte a gyárba és haragos levélben követelte a pénzét, amit a fűzőért már a postán utnak indított. Minthogy pedig a pénzt nem kapta vissza, a nyitrai járásbírósnál beperelte a fűzőgyárost Ujjfalussyné. Igen ám, de a rendelő-lapon világosan ki van tüntetve, hogy: perlendő és fizetendő Nagyváradon. A tárgyalást Nyitrai mégis kitérték e hónap 26-ára s dr. Fleischer Béla, a gyáros ügyvédje, pergátió kifogást akart emelni.

Az ügycsomót teljes információval feiadta dr. Z. A. nyitrai ügyvéd címére s arra kérte kollégáját, hogy képviselje a tárgyaláson. Eddig minden rendkben volna, sőt az információból az is világosan kiderült, hogy a pergátió kifogásnak helyt kell adni, ami a felperesnek költségeket okoz. A nagyváradai ügyvéd, mint aki legjobban végezte dolgát, nyugodtan várta a tárgyalás eredményét, azonban február 24-én, két nappal a tárgyalás előtt ezt a táviratot kapta nyitrai kártársától.

— Nem vállalhatom ügyét, felkért ko légák sem vállalják, mert felperes férje járásbíró.

Az ügyvéd nagy megütközéssel értesült a táviratból a nyitrai viszonyok felől s már-már személyesen akart a tárgyalásra elutazni, amikor eszébe ötlött egy név, dr. Grosz Mór nyitrai ügyvéd neve. Erről az ügyvédről nemrég olvasta, hogy a járásbíróval történt összetűzése miatt súlyos pénzbírságra ítélték. Fogta hát az aktákat és elküldte dr. Grosz címére, aki negyven nyitrai ügyvéd közül egymaga vállalkozott, hogy perbeszálljon a járásbíró feleségével, még pedig sikeresen, mert a bíróság mégis csak bíróság és a kifogásokat elfogadta.

A vihar.

De mikor a barrikádon feltűnt a katonának a közeli tüztől megvilágított arca és aztán sűrűfényűs lárja lángocskák röppentek ott a levegőbe, mindjőket rettegés kapta meg és tova iramodtak.

Negyen estek el egyszerre, köztük Ettinger is.

Kontsajew félig öntudatlanul hajolt fölébe, de valam itüzes test röppent el a válla fölött és mikor ösztönszerűen érezte, hogy Ettinger nincs többé, az, kit karjai közt tart, már nem élő ember, csak szomorú hulka, teljes erejéből futott tovább.

Sötétben voltak, mintha földalatti folyosókon szaladnának; kábító hőség áradt, melyet még különösebb és aggasztóbbá tett a sötétség. Kontsajew megbottlott, kezével a fainak támaszkodott és felkiáltott.

A fal izzó volt, mint valami kemence.

Ebben a pillanatban borzalmasság történt.

A fekete fal egyszerre hangtalan és mint valami eleven jóság kifelé fordult, egy pillanatra mozdulatlan csendben állott, aztán irtózatoss, reccsenő robajjal eldőlt és Kontsajew szeme előtt hirtelen lángtenger háborgott, mely a fal mögül tárult elő.

A hullámozó tűzben örültesen — mint egy zuhatag, folyt szét egy kék lángokkal takart, elolvadt, fehér tömeg, előreccsapott a falig és elborította azokat, akik a fűtés hevében egyenesen szembe rohantak.

Mint a kísértetek tüntek el a láva fénylő, habos lárvában.

Elevenen elég emberek vonítása sirt a rezgő levegőben — mint öles bárdok rémitő suhinta és olvadt cukor nyulós, édeses illata szállt.

— Eg a cukorgyár! — hasított bele Kontsajew gondolataiba.

Göröcsösen próbálkozott megfékezni magát a vad futásban, és egy pillanatra csak kábító, nehéz nyomást érzett fejében; átgondolta helyzetét, megfordult — kitértette magát egy kerítésen, előrefutott annak mentén és messze maga mögött hagyta a lövegek dörejét, a tűz pattogását, a tömeg üvöltését.

Körötte minden sötétségben volt.

Csak egy helyütt cikázott efi villám a tenger fekete láthatárán és Kontsajew tudta, hogy ez a páncélhajó ágyuinak tüze.

— Késő — vélte mély bánattal — elvesztett már minden.

Az ut végén már látszott a pályaudvar fénye.

Fekete emberözön lepte el és kiáltásoktól volt hangos:

— Harcosok, a vonatba!... Testvérek, ide, ide!...

Kontsajew a mozdonyhoz futott s amint látta, hogy kerekai már lassan körbefordulnak, minden megfontolás nélkül, macska módjára. — gyorsan felkuszott rá.

— Most minden mindegy — gondolta. — És mint lesz később?

Folytatjuk.

VOITÁ AYORAY.

ZÜGYI SÁNDOR
SZÉN-TÜZIFA ÉS MÉSZ
KERESKEDŐ
DEBRECEN.
Bánffy-és Ignyay-
UTCAK SARKÁN
HUNGÁRIA MALOM MELÉTT
TELEFON: 945 TELEFON.

Ha „FORHIN“-nal permetez,

I - SZOR kevesebb a gond,
II - SZOR kevesebb a munka,
III - SZOR kevesebb a munkabér!

mert a „FORMIN“ a sokszorta megjavított **BORDÓI KEVERÉK** kész állapotban!

Nagyon erősen tapad a nedves levélre is! Bármily hármat-nal permetezhet vele! Semmi üledéke nincs! Számtalan elismerő nyilatkozat! Gyártjuk az eddig dr. Aschenbrandt szabadalmát képezett **REZKENPORT** és **BORDÓI PORT** is. Kérjen ingyen és bérmentve leírást **FORHIN** gyártól BUDAPEST VI. Vasz. út 93

Ludeser János

Megnyilt női, pipere csipke és rövidaru üzlete **Megnyilt!** (Városház épület)

Szalag, csipke, keztyű, ritikál, arcfátyol harisnya és

párisi ujdonságokban állandó nagy raktár.

Nincs többé köhögés, fejfájás, reuma csúsz, köszvény, isiász, fertőzés,

Mert van „BOROLIN“

Borolinokorka és Borolinszappan. A Dr. Borovszky-féle BOROLINNAK az ára kimerítő használati utasítással üvegenként 80 fill., próbátüveg 50 fillér, a Borolinokorkának ára 20 és 40 fillér, a Borolin háziszappannak darabonként 30 fill. és a piperszappannak 80 fillér.

Kapható városunkban a következő üzleteknél: BATÁRY IMRE, HARSÁNYI LAJOS, KUBEK SÁNDOR, MIHALOVITS JENŐ, STEINER MÁNÓ, KÖZPONTI DROGUERIÁBAN, DEUTSCH LAJOS, MÁYER JENŐ és BÉLA, NAGY ANDRÁS, BALOGH M. J. kereskedő uraknál, Érmihályfalván: MÁTRAI AKOS gyógyszeráránban. Földesen: WBSZ MIKSA kereskedésében.

BOROVITZ ZSIGMOND könyvnyomdája és hírlapkiadó vállalata

DEBRECEN, Darabos-utca 7. szám (saját ház).

KÉT VILLANYERŐRE BERENDEZETT TYPOGRAPH SZEDŐGÉPPSEL, GYORS-SAJTÓVAL ÉS SEGÉDGEPEKKEL UOQSZINTEN A LEGMODERNEBB BETŰFAJOKKAL DUSAN FELSZERELT

TELLEFON 412.

IZLESES KIVITELBEN KÉSZÜLNEK: Béli és esketési meghívók, feltűnő falragaszok, ipari és kereskedelmi nyomtatványok, árjegyzékek és gyászjelentések gyorsan és pontosan.

KÜLÖNÖS GONDOT HELYEZEK A NYOMTATVÁNYOK JUTÁNYOS ÁRBAN VALÓ ELKÉSZÍTÉSÉRE.

XLIV. évfolyam „DEBRECZEN“ XLIV. évfolyam politikai napilap kádóhivatala.

V. évfolyam „ESTI HIRLAP“ V. évfolyam politikai napilap kádóhivatala.

Apró hirdetések.

Tíz szóig 50 fill., minden további szó 5 fill.
Apróhirdetések előre fizetendők.

Bulorokat, könyvberendezéseket raktáron tart
Bálint József asztalos (Csapó) Berek-utca 8.

HÁROM SZOBÁS UTCAI LAKÁS
május elsejéig jutányosan kiadó elkészítés miatt.
Cím a kiadóhivatalban.

CZÉGTÁBLÁK, különféle nagyságban, eladó
Darábos-utca 7 sz. alatti.

**MÁJUS 1-RE EGY KISEBB SZABAD UD-
VART KERESÉK.** KURUCZ BÉLA EÖTVÖS-
UTCZA 51. SZ.

Lapkihordó asszonyok
Ispunk kiadóhivatalában
felvételnek.

Nemi bajoknál, húgyvesztésnél, tripper-kankóknál csak
az ILLÉS ANTAL győgszertára Szabadka
LARIÓNSZAPSZÁK, mint legbiztosabb óvást mindenki
használja. 3 korona beküldésével ingyen postaköltséggel szállítja

Valódi brünni szövetek
az 1912. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény 3.10 m. hosszú teljes tértartalomhoz (kabát, nadrág és mellény) elegendő, csak	1 szelvény 7 kor. 1 szelvény 10 kor. 1 szelvény 13 kor. 1 szelvény 17 kor. 1 szelvény 20 kor.
---	---

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.- Kéret,
szilgyu felöltőszövetet, turistalódent, selyem
kamagart stb. gyári áron küld mint megbízható és
szolid cég mindenütt ismert postgyári raktár

Siegel-Imhof Brünn.
Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, a melyeket a magánvevő élvez, ha
szövetvásárlását közvetlen Siegel-Imhof cégnél,
a gyári piacon rendeli meg; igen jelentékenyek.
Szabott, legolcsóbb árak. Országos választott.
Minták, figyelmes kiválasztás, még a legkisebb
rendelésnél is, teljesen friss árdában.

SALVATOR

GUMMI SARKAK
VILÁG CZIKK
MINDENÜTT KAPHATÓ.

MINDENÜTT KAPHATÓ.

A Fancsikán

8 katasztrális hold
683 négyszögöl területű

kaszáló

jó karban levő garda-
ségi épületekkel együtt

olcsó áron eladó.

Felvilágosítással szolgál:
A Debreczeni Agrárbank Szövetkezet
Piacz-utca 79. szám.

Bersen
GUMMISARKOK

legolcsóbbak,
legtartósabbak,
legkönnyebbek
Tehát minden körülményben a legelőnyösebbek.

POLGÁR-téle SÉRVRÖTŐN
m. kir. szabadalmazott

Haskötők
Műláb és
műkéz
Irrigator-
fecskendők
Diana-öv
(havibaj el-
leni kötő)
Suspendorium
(heretartók)
Egyenesítők
Gummiharis-
nyák
Kötőszerek és
Betegápolási
tárgyak
Valódi francia
ÖVVSZEREK
(legelőnyösebb pá-
risi gyártmány.)

**Polgár Sándor orvosi műszer- és
kötszergyártó.**
BUDAPEST, VII. ERZSÉBET-KÖRÜT 50.

Kérjen képeket ingyen megjelölve a kívánt tárgy
magnevességével. Ezen hirdetés beküldése ese-
tén 10 százalékos engedmény Debreczen elva-
soltatik.

BUDAPEST SZÁLLODA

SZEGED, Aradi-utca 6.
(Tisza nagyszállóda függeléke.) Be-
járat a Klauzál-téri villamos vasut
megállójától.

Udvari szoba személyenként vilá-
gítással és kiszolgálással K 1.60
Utcai szoba személyenként
villanyvilágítással és ki-
szolgálással. K 2.40

Ugy az utcai, mint az udvari szobák
tiszták és világosak. A környékbeli
közönség kedvelt szállója.

CSÁSZÁRFÜRDŐ
BUDAPESTEN.

Nyári és téli gyógyhely, a magyar irla-
mas-rend tulajdona. Elsőrangú kőnes hévíz
gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő,
kényelmes iszapfürdők, iszapborogatások, uszo-
dák, külön hölgyek és urak részére. Török-
kő- és márványfürdők; hölgy-, szénsavas- és
villamos vízfürdők. — A fürdők kitűnő ered-
ménnyel használtak főleg csuzosbántalmak-
nál és idegbajok ellen. — Ivó-kura a légző-
szervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál.
200 kényelmes lakosztoba. Szolid kezelé-
stényes árak. — Gyógy- és zenedij nincs.
Prospektust ingyen és bérmentve küld.

az Igazgatóság.

Gutmann Testvérek
közénbányái

BUDAPEST, V., MÉRLEG-
UTCA 12. — 1912. MÁJUS
ELSEJÉTŐL V., BELA-U-
O HATODIK SZÁM O

ELSŐRENDŰ POROSZ darab-, kocka, és dí-
szón, szoba és konyha tisztásra. Ostrau-dombraui
darab-, kocka-, dí- és almaszén, gép és kazán
részek elokra. — Ostrau mosott, finom és dur-
vazemelt KOVACSSEN. Drenkovaui szén ipari
elokra, szén gőztüskékkel szállítva. — Ostrau-
dombraui PIRSZÉN, öntőde és szivógázmotor
elokra. — OSTRAUI KÖSZÉN-BRIKETT, 3
kilogrammos darabokban, lokomobil és stabilit-
gépek tüstésítés, minden vasúti és hajóállomásra
szállítva.

Grimm Pensio
Budapest, V. Vigadó-utca 2.

Előkelő, csendes, központi fekvés, szabad
kilátással a Dunára és a budai hegyekre;
az „Angol Királyné“ és „Hungaria“ szállók
közeliében. A földalatti és városi villamos
megállóhelye tözsomszédságában.

Modern külföldi pensiók mintájára
külön e célra épült helyiségben, elegáns új
berendezéssel. Központi fűtés, állandó hideg
és melegvíz vezeték minden szobában; vil-
lanvilágítás; fürdők; folytonos lifszolgálát.
Külön lakosztályok beépített fürdőszobával.
Társalgó és ebédlő termek, olvasószoba.
Elismert elsőrendű konyha.

Interurban telefon 176-63.